

RACOVIȚA

Sediul consiliului local: Racovița nr. 331, telefon/fax 0256/233700;

Coordonate:

45°42'02" lat. N;

21°38'18" long. E;

Repere istorice:

-1447 - localitatea Racovița este amintită sub numele de **Rakovicza**, aparținând domeniilor Duboz;

-sec. XV - proprietară a domeniilor Duboz și Recaș, familia valahă Dănescu zălogea și satul **Keped**;

-1717 - în evidențele camerale habsburgice, așezarea Racovița figurează ca având 40 de case;

-1840 - autoritățile habsburge colonizează în satul Căpăt circa 20 de slovaci din zona Trensen (Trenčín);

-românii din Căpăt aveau păduri de stejari și se ocupau cu creșterea porcinelor;

-1918 - din acest an și până în prezent numele comunei este Racovița;

-1936 - Racovița avea 336 de case, școală primară, monument al eroilor, două coruri și casă națională;

-26 mai 1946 - se naște la Racovița publicistul **Simion Todorescu**;

-27 august 1947 - se naște la Ficătar **Petru Peța**, poet în grai bănățean, sculptor în lemn;

-16 martie 1952 - se naște la Racovița **Dănuț Diaconescu**, judecător, fost vicepreședinte al Tribunalului Timiș;

-7.11.1970 - se naște la Hitiaș solistul de muzică populară bănățeană **Adrian Stanca**;

-2002 - comuna Racovița avea 3 197 de locuitori;

-2004 - apare publicația „**Informația de Racovița**”;

-2009 - apare lucrarea „**Glosarul de termeni dialectali din comuna Racovița**”, lucrare elaborată de **Simion Todorescu-Răcovișianu**;

30.04.2010 - este finalizată la Racovița construcția podului de beton armat peste râul Timiș, făcându-se astfel legătura cu satul

Topolovățul Mic;

Populația stabilă la 1 ianuarie 2010

-total: 3 030 persoane, dintre care:

-masculină = 1 444

de persoane

-feminină = 1 586

de persoane

de persoane

Numărul locuințelor la 1 ianuarie 2010:

1 138

Sate componente: Racovița, Căpăt (1447, Kiskeped), Drăgoiești (1365, Dragonfalva - "Satul dragonilor"), Ficătar (1320, Fyghatar), Hitiaș (1428, Hathyas), Sârbova (1447, Zereb - probabil Sârbu);

Instituții de învățământ: Școli cu clasele I-VIII: Racovița și Hitiaș; Școli primare cu clasele I-IV: Căpăt, Drăgoiești, Ficătar și Sârbova; Grădinițe cu program normal: Racovița, Căpăt, Drăgoiești, Ficătar, Hitiaș și Sârbova;

Instituții sanitare: Cabinet medical: Racovița, Hitiaș și Drăgoiești; Farmacie umană: Racovița; Cabinet sanitar-veterinar: Racovița;

Instituții culturale: Cămine culturale: Racovița, Căpăt, Drăgoiești, Ficătar, Hitiaș și Sârbova; Bibliotecă: Racovița (1962);

Biserici: Biserici ortodoxe române: Racovița, Hitiaș, Drăgoiești (1784), Ficătar, Căpăt (sec. al XVIII-lea, monument arhitectonic, 1925, biserica cea nouă) și Sârbova (1690, biserica veche, 1735, cea nouă); Biserici greco-catolice: Racovița și Hitiaș; Biserica romano-catolică Căpăt; Biserici baptiste: Racovița (1994) și Ficătar (1998); Biserica adventistă: Ficătar;

Ruga: Hitiaș (Sfintele Paști); Drăgoiești, Ficătar, Căpăt și Sârbova (15 august - Sfânta Maria Mare); Racovița (8 septembrie - Sfânta Maria Mică)

Cetățeni de onoare: Aurelia Roșu Popa, Cornelia Lupulescu, Adrian Stanca, Ioan Jucuț, Ioan Inchescu, Cristinel Stanca, Gheorghe Zamfir.

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI RACOVIȚA

Nanu Ion	primar	Fanu Ioan, consilier	PSD
Țenche Emilian	viceprimar	Iovănescu Daniel, consilier	PDL
Berariu Pavel, consilier	PDL	Marta Hoban Blidariu Ana, consilier	PDL
Bocșan Valentin, consilier	PSD	Sorinchescu Ioan, consilier	PER
Buzilă Ioan, consilier	PRM	Stângaci Ioan, consilier	PIN
Cătană Ana, consilier	PC	Stoia Dorin, consilier	PNG
Damian Ioan, consilier	PER	Todorescu Aurelia, consilier	PSD

RACoviȚA

JUDECĂTORUL

Dănuț Diaconescu s-a născut la 16 martie 1952, la Racovița, într-o familie de dascăli. Absolvent al Liceului "Coriolan Brediceanu" din Lugoj (1971). Absolvent al Facultății de Drept (1985, București). Magistrat la Judecătoria Timișoara (10 mai 1986-1992). Vicepreședinte al Tribunalului Timiș (1996-2000), Președinte al Secției Civile. În prezent, judecător, membru al Colegiului de conducere al Tribunalului Timiș. Secretar al Cercului Juridic Bănățean. Are colaborări la **Revista Cercului Juridic Bănățean**. Pasionat de poezie, teatru și muzică, licean fiind, a activat în echipa de teatru a Casei de Cultură „Ion Vidu”. A fost textierul formației lugojene „**Betta**” (trupă care l-a dat în anul 1980 formației „Roșu și Negru” pe **Boian Perin**) și a scos două plachete de versuri. A renunțat să mai scrie poezie datorită unei întâmplări neașteptate. Dănuț Diaconescu și soția sa Anca (fiica marelui dirijor Nicolae Boboc) se aflau la Constanța, în luna de miere, invitați la masă de o familie de prieteni. Tânărului judecător timișorean tocmai îi apăruse într-o revistă o poezie și, încântat de succesul său publicistic, le-a citit-o gazdelor cu voce tare. Aplauze, felicitări, iar una dintre comesene, o doamnă în vârstă, le-a spus că și fiul ei a scris poezii. Vorbele bătrânei au trecut nebagate în seamă atunci. A doua zi însă, după plecarea bunicuței acasă, la București, gazdele i-au destăinuit lui Dănuț Diaconescu că doamna care le fusese comeseană cu o zi înainte era mama lui **Nicolae Labiș**...

CĂPĂT: „INVENTARIUM”

În curtea bisericii ortodoxe române (zidită la anul 1925) din satul Căpăt, se află vechea biserică de lemn cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”. Construită din bârne de stejar, are pronaosul tăvănit și prevăzut cu un sistem de grinzi longitudinale și transversale, cu rostul de a susține turnul. Naosul este boltit cu o boltă semicilindrică longitudinală, clădită din scânduri late de brad. Altarul este acoperit prin triunghiuri sferice, executate tot din scândură. Iconostasul și ușile împărătești, confecționate din șipci de stejar, s-au păstrat în stare bună. Pardoseala este din pământ bătut. Pictura pare că a aparținut unui meșter zugrav de țară, fiind plasată de cercetători în ultimul sfert al veacului al XVIII-lea sau cel mult la începutul celui următor. Cel care a studiat cu mîgălă biserica de la Căpăt, **dr. Nicolae Secară**, consemna vechimea lăcașului în lucrarea sa **Bisericile de lemn ale Banatului** (2001): „Prin dezvoltare planimetrică, sistem de construcție și detalii, apoi prin proporții, biserica de lemn din Căpăt sugerează ca datare a doua jumătate a secolului al XVIII-lea.” În arhiva parohială a satului există în original un „**inventarium**” al bisericii, redactat în chirilică la data de 31 decembrie 1816, în vremea episcopului Ștefan Avacumovici al Timișoarei. Actul este semnat de protopopul Teodorovici al Buziașului și de parohul Căpătului, **Ioan Popoviciu**, martor

fiind chinezul satului **Trăilă Goloșie**, împreună cu episcopul **Iovită Birăiescu** și cumătrul **Ioan Crăsnicul**. Iată pe scurt ce reiese din „inventarium”: „...biserica eastă făcută din lemnu dinăuntru ei văruiță, din jos nepodită, cu șindrilă acoperită... lungimea bisericii eastă 7 kloftori și 5 șuhi, naltă un kloftor 3 șuhi, lată 3 kloftori și 7 șuhi și s-au făcut la anul 1778...”. Biserica nouă a satului păstrează cărți provenind de la vechea biserică: o Cazanie din vremea lui Grigore Ghica Voevod și a Mitropolitului Neofit (Râmnic, 1748)

un Penticostarion (1785) și o Evanghelie tipărită la Sibiu (1806). La 12 septembrie 1931, o furtună doboră turnul și distruge acoperișul bisericii. Reparațiile lăcașului au loc la anul 1932, fiind supravegheate de istoricul **Ioachim Miloia**. Tot atunci, biserica de lemn de la Căpăt-Racovița este declarată monument istoric, intrând și în atenția savantului **Nicolae Iorga**.

RACOVIȚA

SIMION TODORESCU

S-a născut în 26 mai 1946 în localitatea Racovița. De profesie economist. Om de cultură. A scris și publicat cărțile: „**Străfulgerări în miez de noapte**“, Timișoara, 1999; „**Politice 2000**“, Timișoara, 2000; „**Străfulgerări în miez de noapte**“, Ediția a II-a revăzută și completată, Timișoara, 2000; „**Gândul și cuvântul**“, Timișoara, 2001; „**Aripa de gând**“, Timișoara, 2003; „**Nelinıştea gândului**“, Timișoara, 2004; „**Cu gândul la morală**“, Lugoj, 2004; „**Sensuri și interpretări logico-logistice**“, Lugoj, 2004; „**Gânduri**“, Reșița, 2005; „**Cu gândul printre gânduri**“, Timișoara, 2006; „**Freamăt de gând**“, Timișoara, 2007; „**Omul și munca**“, Selecție I, 2007; „**Femeia, dragostea, iubirea și fericirea**“, Selecție II, Timișoara, 2007; „**Moralia**“, Selecție III, Timișoara, 2007; „**Glosar de termeni dialectali din comuna Racovița județul Timiș**“, Timișoara, 2009; „**Scriitori lugojeni**“ (în colaborare), Timișoara, 2002; „**Oameni**“ (în colaborare), Timișoara, 2008; „**Societatea de Științe Istorice din România, filiala Lugoj**“, 2000, „**Nelinışti**“, aforisme, 2010, „**Dintr-un univers de sensuri**“, „**Morala la porțile gândirii**“, „**Gânduri... Gânduri...**“, „**Stări de spirit**“, aforisme, 2011.

Simion Todorescu a înființat prima publicație a comunei Racovița - „Informația de Racovița” (2004) ca director fondator. Este menționat în: „**Creatori în grai bănățean, condeieri plugari din Banat. Personalități care au scris despre graiul bănățean**”, autor Ștefan Pătruț, 2003. A apărut în volumele „**Trilogia Treimii**” autori Horia Țăru și Horia Țăru, 2000; „**Pariu cu istoria**”, autori Toni Boldureanu, Constantin Buiciuc, Nicolae Laietiu, 2002; „**Personalități politice lugojene**”, autori Toni Boldureanu, Constantin Buiciuc, Nicolae Laietiu, 2003; „**Scriitori și cărți**”, autor Livius Petru Bercea, Lugoj, 2008; „**Oglinda lui Narcis**”, autor Constantin Buiciuc, 2009. Simion Todorescu este membru al Societății de Științe Istorice din România, filiala Lugoj, din anul 2000. Între anii 2004-2008 a fost viceprimar al comunei Racovița. Membru al Asociației Naționale pentru Cultul Eroilor, filiala Lugoj, 2010.

SOLISTUL

Una din vocile proaspete ale cântecului popular din șesul timișean, **Adrian Stanca**, s-a născut în localitatea Hitiaș, la 7 noiembrie 1970. A urmat Școala Populară de Artă din Timișoara, îndrumătoare fiindu-i Ana Pacatiuș și Lucia Mihăiescu. Absolvent al Universității „Mihai Eminescu” (București). Își perfecționează vocea în cadrul Ansamblului „Ciocârlia” din București. Înregistrează casete și CD-uri, acompaniat de instrumentiști de marcă: Ion Peptenar la taragot, Lăzărică Cega la saxofon, Cristian Stanca (frate cu solistul) la acordeon, Cristi Bălțeanu la vioară, Dorel Hans la braci, regretatul Sandu Florea la contrabas, și Alexandru Ciobanu la țambal. Este prezent în diferite emisiuni TV realizate de Elise Stan și Iuliana Tudor și, mai ales, importantă a fost participarea la emisiunea „**Tezaur folcloric**” (transmisă de la Reșița), realizată de Mărioara Murărescu.

„SĂU DE STOMAC”

Dacă în anumite sate din județul Timiș prosperitatea oamenilor s-a datorat pământului arabil foarte mănos (așa cum s-a întâmplat la Tomnatic, Bulgăruș, Liebling, Igrîș, Pesac, Comloșu Mare, Grabaț, Periam sau Lenauheim) la **Hitiaș** situația a fost cu totul alta, datorită solului sărac. Ca atare, încă de la începutul secolului al XIX-lea, localnicii au fost nevoiți să se orienteze spre alte îndeletniciri, așa cum a fost creșterea ovinelor - activitate mai puțin întâlnită în câmpia bănățeană, dar care, în timp, a devenit o tradiție la Hitiaș. Pe lângă carne, miei și blana de la oi ce le asigurau veniturile necesare traiului, ciobanii din Hitiaș au ajuns vestiți și pentru seul de oaie pe care îl puneau la păstrare în intestine sau în stomac de porc și pe care-l comercializau prin târguri și orașe îndepărtate, ajungând până la Budapesta. Cu denumirea de „**său de stomac**”, produsul „fabricat” de oierii din Hitiaș era folosit mai ales în industria acelor vremuri.

Port popular din Hitiaș

